

Ministrstvo za javno upravo

EVALVACIJA UKREPA IZ ENOTNE ZBIRKE UKREPOV

**Sprememba Zakona o trošarinah s ciljem omiliti visoke
cene energentov z ukrepi na področju pravic iz davkov**

Januar, 2026

Oblikovno pripravil:	Ministrstvo za javno upravo
Datum kreiranja:	December 2025
Status dokumenta:	Končno poročilo
Nosilec ukrepa:	Ministrstvo za finance

Opis sprememb

Z novelo Zakona o trošarinah-1 (Uradni list RS, št. 140/22) je bila omogočena pravica do nakupa davčno označenega goriva z oprostitvijo trošarine za kmetijski sektor, in sicer:

- za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije,
- za vozila, prirejena za prevoz čebeljih panjev.

Ukrep je nadgradil obstoječa pravila določanja normativne porabe goriva za kmetijstvo in omogočil takojšnjo trošarinsko ugodnost ob nakupu goriva, namesto z zamikom prek zahtevka za vračilo trošarine za preteklo leto. Od 1. januarja 2023 se trošarina za gorivo za kmetijstvo določa v višini trošarine za plinsko olje kot gorivo za ogrevanje.

Z ukrepom se je drobnoprodajna cena goriva za kmetijstvo:

- na dan 1. januarja 2023 znižala za 11,4 %,
- na dan 18. avgusta 2025 ostala 8,5 % nižja, kot bi bila brez ukrepa.

Zakonodaja, ki jo je bilo potrebno spremeniti

- Zakon o trošarinah-1 (novela UL RS št. 140/22)

Bistvo administrativne razbremenitve

Ukrep omogoča neposredno trošarinsko ugodnost ob nakupu goriva, kar odpravlja potrebo po vlaganju zahtevkov za vračilo trošarine za preteklo leto. To pomeni manj administrativnih postopkov za kmetijske in gozdarske subjekte.

Na koga sprememba vpliva

- Fizične osebe (kmetje)
- Pravne osebe in samostojne podjetnike v kmetijskem in gozdarskem sektorju

V letu 2022 je bilo do ukrepa upravičenih:

- 30.274 fizičnih oseb
- 108 pravnih oseb in samostojnih podjetnikov

Skupni učinki

Ocenjen skupni prihranek je 624.535,31 EUR na letni ravni.

TABELA kot slika:

Izračun administrativnih stroškov PRED implementacijo ukrepa								
DELEŽNIKI	OBVEZNOSTI	AKTIVNOSTI	POPULACIJA	FREKVENCA	URNA POSTAVKA (EUR/h)	ČAS (h)	IZDATKI	ADMINISTRATIVNI STROŠKI
Fizična oseba	Vodenje evidenc	Vodenje evidenc računov	30274	1	8,72 €	0,3		79.196,78 €
	Posredovanje poročil	Izpolnitev in oddaja zahtevka za vračilo	30274	1	8,72 €	0,7		184.792,50 €
Pravna oseba oz. samostojni podjetnik	Vodenje evidenc	Vodenje evidenc računov	108	12	15,89 €	0,3		6.178,03 €
	Posredovanje poročil	Izpolnitev in oddaja zahtevka za vračilo	108	12	15,89 €	0,7		14.415,41 €
FURS	Pregled napovedi, vračilo	Izobraževanje, pregled	30274	1	15,89 €	1	3,00 €	571.875,86 €
	Nadzor	Nadzor (nadzor v kmetijskih traktorjih)	52	1	15,89 €	3	10,00 €	2.998,84 €
	IT podpora	Priprava podatkov GERK na 30. 6.	1	1			5.000,00 €	5.000,00 €
SKUPAJ:								864.457,42 €
Izračun administrativnih stroškov PO implementaciji ukrepa								
DELEŽNIKI	OBVEZNOSTI	AKTIVNOSTI	POPULACIJA	FREKVENCA	URNA POSTAVKA (EUR/h)	ČAS (h)	IZDATKI	ADMINISTRATIVNI STROŠKI
Fizična oseba	Vodenje evidenc	Vodenje evidenc računov	30274					0,00 €
	Posredovanje poročil	Oddaja zahtevka za vračilo	30274					0,00 €
Pravna oseba oz. samostojni podjetnik (distributer KOEL-GK)	Vodenje evidenc	Vodenje evidenc računov	108					0,00 €
	Posredovanje poročil	Oddaja zahtevka za vračilo	108					0,00 €
	Nadzor upravičenosti točenja	Kontrola EIO	30274	10	15,89 €	0,01		48.105,39 €
	Poročanje	Oddaja letnega poročila o prodaji KOEL-GK	25	1	15,89 €	1		397,25 €
FURS	Pregled napovedi, vračilo	Izobraževanje, pregled						0,00 €
	Nadzor	Nadzor uporabe goriva za kmetijstvo 2024	2365	1	15,89 €	3	30,00 €	183.689,55 €
	IT podpora	Priprava podatkov za določitev EIO	1	1	0,00 €	0	7.729,92 €	7.729,92 €
SKUPAJ:								239.922,11 €
PRIHRANEK/RAZLIKA:								624.535,31 €

Opis v ozadju:

Slika prikazuje dve tabeli. Prva tabela prikazuje izračun stroškov na letnem nivoju pred izvedenim ukrepom, druga tabela pa izračun na letnem nivoju po izvedenem ukrepu.

V obeh tabelah so opredeljeni deležniki, ki morajo izvesti določene obveznosti oziroma podrobnejše aktivnosti znotraj teh obveznosti. Za vsako aktivnost so določeni naslednji elementi:

- populacija, ki mora aktivnost izvesti,
- frekvenca izvajanja (kolikokrat na leto je aktivnost potrebna),
- urna postavka, izračunana po Enotni metodologiji merjenja stroškov, ki jih zakonodaja povzroča subjektom (v nadaljevanju EMMS)^[1],
- čas, potreben za izvedbo aktivnosti,
- ter morebitni drugi stroški (npr. takse, stroški papirja ipd.).

Metodologija EMMS razlikuje med neposrednimi in posrednimi stroški. Neposredni stroški so plačila državi, kot so davki, prispevki ali globe. Posredne stroške pa delimo na:

- dejanske posredne stroške, ki nastanejo bodisi z nakupom določenega blaga (npr. določena oprema, določen prostor, aparatura ipd.), vzdrževanja opreme in drugih sredstev, ki nastanejo zaradi zahtev zakonodaje oziroma zaradi realizacije ukrepa,
- administrativne stroške, povezani z različnimi opravili, kot so priprava podatkov, dokumentacije in komunikacija z organi, pri čemer vključujejo stroške časa (ovrednoten kot strošek dela), porabljenega materiala (npr. kopiranje, poštnina) in zunanjih storitev (npr. svetovalci, certifikati).

Ključne izboljšave po uvedbi takojšnje trošarinske ugodnost ob nakupu goriva, namesto z zamikom prek zahtevka za vračilo trošarine za preteklo leto so bile zaznane pri treh deležnikih: fizičnih osebah (kmetje), pravnih osebah oziroma samostojnih podjetnikih v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter Finančni upravi RS.

^[1] http://www.stopbirokraciji.si/fileadmin/user_upload/mju/Boljsi_predpisi/Publikacije/EMMS4112013_1.pdf

Fizične osebe so prihranile čas, ki so ga prej namenjale vodenju evidenc računov in pripravi poročil. Za vodenje evidenc so pred spremembo porabile približno 18 minut, za pripravo in posredovanje poročil pa približno 42 minut. Enaki prihranki časa so bili doseženi tudi pri pravnih osebah in samostojnih podjetnikih v kmetijskem in gozdarskem sektorju.

Finančni upravi RS ni bilo potrebno več izvajati pregledov napovedi in vračila trošarine, kar pomeni prihranek približno ene ure dela in 3,00 EUR na posameznega upravičenca.

Izračunani administrativni stroški pred izvedbo ukrepa so na letni ravni znašali 864.457,42 EUR, po izvedbi pa 239.922,11 EUR. Zaradi uvedbe takojšnje trošarinske ugodnost ob nakupu goriva je prihranek znašal 624.535,31 EUR, kar v skupnem predstavlja dobrih 72 % zmanjšanje stroškov na letnem nivoju.